

Pressi- ja teabeosakond

Euroopa Liidu Üldkohus
PRESSITEADE nr 79/21
Luksemburg, 12. mai 2021

Kohtuotsus (kohtuasjad T-816/17,
Luksemburg vs. komisjon, ning T-318/18,
Amazon EU Sàrl ja Amazon.com, Inc. vs. komisjon

Amazoni kontserni Luksemburgi tütarettevõtjale ei antud valikulist eelist: Üldkohus tühistas komisjoni otsuse, millega tunnistati abi siseturuga kokkusobimatuks

Üldkohtu hinnangul ei tõendanud komisjon õiguslikult piisavalt, et Amazoni kontserni Euroopa tütarettevõtja maksukoormust vähendati põhjendamatult

Alates 2006. aastast tegeles Amazoni kontsern oma äritegevusega Euroopas kahe Luksemburgis asuva äriühingu kaudu, millest üks oli Luksemburgi usaldusühing Amazon Europe Holding Technologies SCS (edaspidi „LuxSCS“), mille osanikud olid Amazoni kontserni Ameerika üksused, ja teine Amazon EU Sàrl (edaspidi „LuxOpCo“), mis oli LuxSCSi 100protsendilise osalusega tütarettevõtja.

Aastatel 2006–2014 oli LuxSCS äriühing, kellele kuulus immateriaalne vara, mis oli vajalik Amazoni kontserni tegevuse jaoks Euroopas. Selleks sõlmis ta Amazoni kontserni Ameerika üksustega mitmesuguseid lepinguid, nimelt juba olemas olnud intellektuaalomandiõiguste litsentsimise ja loovutamise lepingud Amazon Technologies, Inc-iga (ATI) (edaspidi „sisseostulepingud“) ning immateriaalse vara arendamise programmiga seotud kulude jagamise lepingu (edaspidi „kulude jagamise leping“) ATIGA ja veel ühe üksuse, nimelt A.9.com, Inc-iga. Nende lepingutega sai LuxSCS õiguse kasutada teatud intellektuaalomandiõigusi, mis puudutasid peamiselt tehnoloogiat, kliendiandmeid ja kaubamärke, ning anda selle immateriaalse vara kohta all-litsents. Selleks sõlmis LuxSCS muu hulgas litsentsilepingu LuxOpCo-ga kui peamise ettevõtjaga, kes tegeles Amazoni kontserni äritegevusega Euroopas. Lepingu kohaselt kohustus LuxOpCo maksma LuxSCSile litsentsitasu immateriaalse vara kasutamise eest.

Luksemburgi maksuhaldur tegi 6. novembril 2003 Amazoni kontsernile viimase taotluse alusel maksualase eelotsuse (*tax ruling*, edaspidi „eelotsus“). Kõnealuses taotluses paluti kinnitada seda, kuidas LuxOpCo-d ja LuxSCSi maksustatakse Luksemburgi äriühingu tulumaksuga. Mis puudutas täpsemalt LuxOpCo aastase maksustatava tulu kindlaksmääramist, siis tegi Amazoni kontsern ettepaneku arvutada selle litsentsitasu „reaalturuväärtusele vastav“ suurus, mida LuxOpCo pidi LuxSCSile maksma, tehingupõhise tootluse meetodi kohaselt, valides LuxOpCo „kontrollitavaks pooleks“.

Eelotsuses kinnitati esiteks, et LuxSCS ei ole oma õigusliku vormi tõttu kohustatud Luksemburgi äriühingu tulumaksu maksma, ning teiseks kiideti heaks LuxOpCo poolt LuxSCSile litsentsilepingu alusel tasumisele kuuluva iga-aastase litsentsitasu arvutamise meetod.

Euroopa Komisjon asus 2017. aastal seisukohale, et kuna eelotsuses nõustuti, et meetod, mis võimaldas välja arvutada LuxOpCo poolt LuxSCSile tasumisele kuuluva litsentsitasu suuruse, vastas „reaalturuväärtusele“, olid see eelotsus ning selle iga-aastane rakendamine aastatel 2006–2014 käsitatavad ELTL artikli 107 tähenduses riigiabina, konkreetsel juhul siseturuga kokkusobimatu tegevusabina.¹ Täpsemalt jäeldas komisjon, et LuxOpCo sai eelise, selle põhjal, et ta leidis sisuliselt, et litsentsitasu, mida LuxOpCo pidi LuxSCSile eelotsuses heaks kiidetud arvutusmeetodi kohaselt käsitletavas ajavahemikus maksma, oli liiga suur, mistõttu vähendati kunstlikult LuxOpCo tasu ja seega tema maksustatavat summat. Sellega seoses rajanes komisjoni

¹ Komisjoni 4. oktoobri 2017. aasta otsus (EL) 2018/859 riigiabi SA.38944 (2014/C) (ex 2014/NN) kohta, mida Luksemburg andis Amazonile (ELT 2018, L 153, lk 1).

otsus ühel põhijäreldusel ja kolmel täiendaval järeldusel. Täpsemalt viitas põhijäreldus eksimusele „kontrollitava poole“ valimisel tehingupõhise tootluse meetodi kohaldamiseks. Kolm täiendavat järeldust puudutasid viga tehingupõhise tootluse meetodi valimisel kui sellisel, viga kasumlikkuse näitaja valimisel tehingupõhise tootluse meetodi kohaldamisel asjakohaseks parameetriks ja viga, mis seisnes selles, et tehingupõhise tootluse meetodi raames kohaldati ülemmäära mehhanismi. Olles lõpuks tõdenud, et Luksemburg rakendas eelotsust, ilma et ta oleks komisjoni sellest enne teavitanud, kohustas komisjon teda LuxOpCo-lt selle ebaseadusliku ja siseturuga kokkusobimatu abi tagasi nõudma.

Luksemburg ja Amazoni kontsern esitasid mõlemad selle otsuse peale tühistamishagi. Nad vaidlustasid kõik järeldused, millel põhines eelise olemasolu käsitlev komisjoni arutluskäik.

Oma tänases kohtuotsuses nõustus Euroopa Liidu Üldkohus suuresti hagejate väidete ja argumentidega, millega viimased vaidlustasid nii põhijärelduse kui ka täiendavad järeldused eelise kohta, ning seetõttu tühistas vaidlustatud otsuse tervikuna.

Tuginedes põhimõtetele, mis on varem välja töötatud seoses mõiste „riigiabi“ kriteeriumide rakendamisega maksualaste eelotsuste kontekstis, tegi Üldkohus olulisi täpsustusi selle tõendamiskoormise ulatuse kohta, mis lasub komisjonil eelise olemasolu tõendamisel, kui kontserni kuuluva integreeritud äriühingu maksustatava tulu tase määratakse kindlaks siirdehindade arvutamise meetodi valikuga.

Üldkohtu hinnang

Üldkohus tuletas kõigepealt meelde väljakujunenud kohtupraktikat, mille kohaselt maksumeetmete analüüsimisel lähtuvalt liidu riigiabieeskirjadest saab soodustuse olemasolu tuvastada üksnes võrdluses nn tavapärase maksustamisega, mistõttu tuleb maksusoodustuse olemasolu kindlakstegemiseks võrrelda olukorda, milles on adreassaat meetme kohaldamise tõttu, olukorraga, milles ta oleks selle meetme puudumise ja tavapärase maksustamiseeskirjade kohaldamise korral.

Sellega seoses märkis Üldkohus, et kontserni kuuluva integreeritud äriühingu puhul ei määrata kontsernisest tehingute hindu kindlaks turutingimustel. Sellegipoolest, kui integreeritud äriühingud ja iseseisvad ettevõtjad on riigisisese õiguse alusel kohustatud äriühingu tulumaksu tasuma samadel tingimustel, võib asuda seisukohale, et selle õiguse eesmärk on maksustada sellise integreeritud ettevõtja saadud tulu nii, **nagu tuleneks see turuhinnaga tehtud tehingutest**. Neil asjaoludel, kui komisjon hindab sellise integreeritud ettevõtja suhtes kohaldatud maksumeedet, võib ta võrrelda integreeritud ettevõtja maksukoormust, mis tuleneb kõnealuse maksumeetme rakendamisest, sellise maksukoormusega, mis tuleneb tavapärase riigisiseste maksustamiseeskirjade kohaldamisest ettevõtja suhtes, kes on sarnases faktilises olukorras ja kes tegutseb turutingimustes.

Lisaks rõhutas Üldkohus, et analüüsid integreeritud ettevõtja saadud maksustatava tulu arvutamise meetodit, mis on maksualase eelotsusega heaks kiidetud, saab komisjon eelise olemasolu tuvastada üksnes **tingimusel, et ta tõendab**, et võimalikud metodoloogilised vead, mis tema hinnangul mõjutasid siirdehindade arvutamist, ei võimaldanud saavutada reaalturuväärtusele vastavale tulemusele lähedast usaldusväärset tulemust, vaid vastupidi, tõid kaasa **asjaomase äriühingu maksustatava tulu vähenemise võrreldes maksukoormusega, mis tuleneb tavapärastest maksustamiseeskirjadest**.

Neid põhimõtteid arvestades kaalus Üldkohus seega selle analüüsi põhjendatust, millega komisjon põhjendas oma järeldust, et kuna kõnealuse eelotsusega kinnitati siirdehindade kindlaksmääramise meetodit, mis ei võimaldanud saavutada reaalturuväärtusele vastavat tulemust, andis see otsus LuxOpCo-le eelise.

Sellega seoses leidis Üldkohus esiteks, et põhijäreldus eelise kohta põhines **mitmeti ekslikul analüüsil**. Mis puudutab esimesena asjaolu, et komisjon tugines **omaenda funktsionaalsele analüüsile** LuxSCSi kohta, kui ta sisuliselt väitis, et vastupidi sellele, mida võeti arvesse kõnealuse

eelotsuse tegemisel, oli see äriühing **üksnes asjaomase immateriaalse vara passiivne omanik**, siis pidas Üldkohus seda analüüsi ekslikuks. Täpsemalt leidis Üldkohus, et komisjon ei võtnud nõuetekohaselt arvesse **ülesandeid, mida LuxSCS täitis seoses asjaomase immateriaalse vara kasutamisega, ega riske, mida see äriühing selles kontekstis kandis**. Komisjon ei tõendanud ka, et on suurem **võimalus tuvastada LuxSCSiga võrreldavaid ettevõtjaid kui LuxOpCo-ga võrreldavaid ettevõtjaid**, ega ka seda, et LuxSCSi valimine kontrollitavaks pooleks võimaldas saada usaldusväärsemaid võrdlusandmeid. Seetõttu asus Üldkohus seisukohale, et vastupidi sellele, mida komisjon leidis vaidlustatud otsuses, **ei tõendanud ta, et Luksemburgi maksuhaldur valis LuxOpCo ekslikult litsentsitasu suuruse kindlaksmääramisel „kontrollitavaks pooleks“**.

Teisena otsustas Üldkohus, et isegi kui oletada, et litsentsitasu „reaaluruväärtusele vastava“ suuruse arvutamisel oleks tulnud LuxSCS valida tehingupõhise tootluse meetodi kohaldamisel „kontrollitavaks pooleks“, **ei suutnud komisjon eelise olemasolu tõendada**, kuna tal ei olnud alust ka väita, et LuxSCSi tasu võis arvutada immateriaalse vara arendamise kulude – mis kanti seoses sisseostulepingute ja kulude jagamise lepinguga – pelga edasikandmise põhjal, **võtmata arvesse immateriaalse vara väärtuse hilisemat suurenemist**.

Kolmandana pidas Üldkohus ekslikuks ka hinnangut, mille komisjon andis tasule, mida LuxSCSil oli lähtuvalt reaaluuruväärtuse põhimõttest alust saada immateriaalse vara omandi säilitamisega seotud ülesannete eest. Vastupidi sellele, mis nähtub vaidlustatud otsusest, **ei saa** selliseid ülesandeid nimelt **samastada „väikese lisandväärtusega“ teenuse osutamisega**, mistõttu **ei olnud** kõnealusel juhul **sobilik** komisjoni poolt sellise tootluse määra kohaldamine, mida kõige sagedamini täheldatakse väikese lisandväärtusega kontsernisisesete teenuste osutamise puhul.

Kõiki neid kaalutlusi arvestades järeldas Üldkohus, et asjaolud, millele komisjon esimese võimalusena viitas, **ei võimaldanud tuvastada**, et LuxOpCo maksukoormust vähendati kunstlikult litsentsitasu ülehindamise tõttu.

Teiseks leidis Üldkohus pärast eelist käsitleva kolme täiendava järelduse analüüsimist, et komisjon ei suutnud ka tõendada, et tuvastatud metodoloogilised vead **tõid tingimata kaasa** selle tasu **alahindamise**, mida LuxOpCo oleks saanud reaaluuruväärtusele vastavatel tingimustel, ja seega eelise, mis seisnes tema maksukoormuse vähendamises. Täpsemalt, kuigi komisjon võis õiguspäraselt asuda seisukohale, et teatud ülesanded, mida LuxOpCo seoses immateriaalse varaga täitis, kujutasid endast enam kui lihtsalt „haldusülesandeid“, ei põhjendanud ta siiski **õiguslikult piisavalt meetodivalikut**, mille ta selle põhjal tegi. Ta ei tõendanud ka, mille poolest oleksid LuxOpCo ülesanded, nagu komisjon need tuvastas, tingimata pidanud **kaasa tooma LuxOpCo suurema tasu**. Samuti ei täitnud komisjon tema suhtes kehtivaid tõendamisnõudeid seoses nii sobivaima kasumlikkuse näitaja valiku kui ka ülemmäära mehhanismiga, mis kiideti asjaomase eelotsusega heaks LuxOpCo maksustatava tulu kindlaksmääramisel, isegi kui see valik ja mehhanism olid ekslikud.

Neil põhjustel järeldas Üldkohus, et ükski vaidlustatud otsuses komisjoni esitatud järeldus **ei ole piisav, et tõendada** ETL artikli 107 lõike 1 tähenduses **eelise olemasolu**, mistõttu tuleb see otsus tervikuna tühistada.

MÄRKUS: Üldkohtu lahendi peale võib kahe kuu ja kümne päeva jooksul selle teatavakstegemisest esitada üksnes õigusküsimustes apellatsioonkaebuse Euroopa Kohtule.

MÄRKUS: Tühistamishagiga taotletakse liidu õigusega vastuolus olevate liidu institutsioonide õigusaktide tühistamist. Teatud tingimustel võivad liikmesriigid, Euroopa institutsioonid ja eraõiguslikud isikud esitada Euroopa Kohtule või Üldkohtule tühistamishagi. Kui hagi on põhjendatud, tühistatakse õigusakt. Asjassepuutuv institutsioon peab täitma õiguslõnga, mis õigusakti tühistamisega võib tekkida.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Üldkohtule siduv.

Otsuse [terviktekst](#) on CURIA veebileheküljel alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Gitte Stadler, ☎ (+352) 4303 3127.

Kohtuotsuse kuulutamisest saab pildisalvestisi „[Europe by Satellite](#)“ kaudu ☎ (+32) 2 2964106.